

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Vejledning om Puljerne til indfasning af minimumsnor- meringer 2023

Indhold

1. Generel information om puljen.....	3
1.1. Puljens baggrund og formål.....	3
1.2. Hvem kan få tilskud?	4
1.3. Rammen for tilskud og tilskudsberettigede udgifter	4
1.4. Vilkår for tilskud.....	6
1.5. Tidsplan	6
2. Administration af tilskud og afrapportering	6
2.1. Udbetaling af tilskud.....	6
2.2. Redegørelse, regnskab og revision.....	6
3. Uforbrugte midler og tilbagebetaling af tilskud	8
4. Har du spørgsmål?.....	8

1. Generel information om puljen

1.1. Puljens baggrund og formål

Med finanslovsaftalerne for 2020 og 2021 mellem den daværende regering (Socialdemokratiet), Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er der afsat midler til at understøtte, at kommunerne løbende øger normeringerne frem mod ikrafttrædelse af lovkravet om lovbundne minimumsnormeringer i 2024.

Rammerne for puljeudmøntningen i 2021-2023 blev fastsat med [Aftale om minimumsnormeringer af 5. december 2020 mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet](#). Det følger af aftalen, at der i 2023 skal udmøntes i alt 1.338,0 mio. kr. til indfasning af minimumsnormeringer i daginstitutioner.

De 1.279,2 mio. kr. fordeles til alle kommuner via direkte statslig tildeling efter den enkelte kommunes andel af skønnede antal 0-5-årige børn i 2023, som den fremgår af Danmarks Statistisk befolkningsfremskrivning fra maj 2022 (statistikken FRKM122). Endvidere fordeles 58,8 mio. kr. via den såkaldte tilpasningspulje til minimumsnormeringer til den tredjedel af kommunerne (dvs. 33 kommuner), der er svagest stillet socioøkonomisk, jf. Indenrigs- og Boligministeriets socioøkonomiske indeks, offentliggjort i 2022, og som i 2018 ikke havde normeringer på kommuneniveau, som levede op til minimumsnormeringerne.

Tilskud fra tilpasningspuljen bliver på baggrund af ovenstående fordelt til 29 kommuner.

Opgørelsen, af hvorvidt kommunen levede op til normeringskravet i 2018, tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks opgørelse af normeringer i daginstitutioner, hvor der dog er foretaget to korrektioner, der afspejler den kommende lovbundne model for minimumsnormeringer, hhv. at ledere vægtes med 85 pct. i normeringsopgørelsen, og at børn under tre år i børnehave indgår i normeringsopgørelsen med dobbelt vægt, hvilket afspejler, at minimumsnormeringerne på kommuneniveau skal sikre, at børn under tre år får en normering svarende til 1 pædagogisk personale til 3 børn, hvis børn rykkes op i børnehave, før de er fyldt 3 år.

Puljerne til indfasning af minimumsnormeringer har til formål at gøre det muligt for kommuner og daginstitutioner at fortsætte arbejdet med det normeringsløft, der skal føre til de lovbundne minimumsnormeringer, som vil være gældende fra 2024. De lovbundne minimumsnormeringer vil medføre, at der på kommuneniveau og målt som et årligt gennemsnit skal være 1 pædagogisk personale pr. 3 børn i vuggestuer og 1 pædagogisk personale pr. 6 børn i børnehaver. Derudover vil lovkravet medføre, at kommunen skal sikre 1 pædagogisk personale pr. 3 børn frem til den 1. i måneden efter, barnet er fyldt 3 år. Nærværende vejledning handler om udmøntning af midlerne i 2023.

I Aftale om minimumsnormeringer af 5. december 2020 fremgår det desuden, at det er afgørende for aftalepartierne, at midlerne samlet set anvendes på en måde, så uddannelsessammensætningen i dagtil-

bud ikke forringes. Endelig har regeringen indgået aftale med KL om årligt at følge udviklingen i normeringerne i de enkelte kommuner i årene frem mod ikrafttrædelse af lovkravet. Opfølgningssaftalen med KL skal understøtte, at den gennemsnitlige normering i indfasningsårene nærmer sig de lovfastede minimumsnormeringer frem mod 2024 samt følge op på andelen af pædagoger og pædagogiske assistenter i de enkelte kommuner.

Med forbehold for videreførelsen af puljerne til indfasning af minimumsnormeringer på finansloven for 2023 blev alle kommuner ved brev af 1. september 2022 fra Børne- og Undervisningsministeriet bedt om at indsende en til-/framelding til puljen. [Brevet og fordelingslisten kan også findes på websiden om puljen i puljeoversigten på \[uvm.dk/puljer\]\(http://uvm.dk/puljer\).](#)

Kommunerne havde således forud for den endelige tilskudsfordeling mulighed for at frasige sig tilskuddet, idet fordelingen blev foretaget uden forudgående ansøgning fra kommunerne. Alle kommuner har ønsket at modtage tilskuddet. I så fald en kommune havde frasagt sig tilskuddet, var kommunens andel blevet fordelt forholdsmæssigt til de kommuner, der ønskede at modtage et statsligt tilskud fra puljen.

Puljen administreres i et samarbejde mellem Børne- og Undervisningsministeriets departement og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK).

1.2. Hvem kan få tilskud?

Tilskuddet fordeles til alle kommuner, da alle kommuner i forlængelse af ministeriets brev af 1. september 2022, har tilkendegivet ønske om at modtage det tildelte tilskud fra puljen.

1.3. Rammen for tilskud og tilskudsberettigede udgifter

Midler til fordeling i 2023 udgør i alt 1.338,0 mio. kr. Udgiften afholdes på finansloven for 2023 på § 20.21.05.20. *Pulje til indfasning af minimumsnormeringer* og § 20.21.05.30. *Tilpasningspulje til minimumsnormeringer* og udmøntes i overensstemmelse med tekstanmærkning nr. 144 og 295 ad § 20.21.05.20. og § 20.21.05.30. på finansloven for 2023.

Tilskuddet fra puljen skal anvendes til pædagogisk personale, som varetager en pædagogisk funktion i direkte tilknytning til børnene i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt puljeordninger.

Der stilles ikke krav til det pædagogiske personales uddannelsesmæssige baggrund eller ansættelsesform (heltids-, deltids- eller vikaransættelser), ligesom der ikke stilles krav til uddannelsessammensætningen af det pædagogiske personale, som tilskuddet anvendes på.

Tilskuddet skal anvendes til pædagogisk personale i følgende daginstitutioner, jf. dagtilbudsloven:

- Kommunale daginstitutioner (§ 19, stk. 2)
- Selvejende daginstitutioner (§ 19, stk. 3)
- Udliciterede daginstitutioner (§ 19, stk. 4)

- Puljeordninger (Etableret efter tidligere regler for dagtilbud, jf. §§ 101 og 102).

Privatinstitutioner (§ 19 stk. 5) vil alene modtage tilskud indirekte via de gældende regler for tilskud til privatinstitutioner (jf. dagtilbudslovens § 36) som følge af, at puljetildelingen indgår i fastsættelsen af kommunens tilskud og forældrenes egenbetaling, jf. dagtilbudslovens § 31, stk. 4.

Det er op til kommunen at beslutte, hvorledes tilskuddet skal fordeles blandt kommunale daginstitutioner, selvejende daginstitutioner, udliciterede daginstitutioner og puljeordninger. Kommunen står inde for den korrekte anvendelse af midlerne i de nævnte daginstitutioner, som tilskuddet fordeles til.

Som puljetildelingen i 2021 og 2022 vil puljemidlerne i 2023 skulle indgå i fastsættelsen af kommunens tilskud og forældrenes egenbetaling. Det betyder, at tilskuddet skal indgå i kommunens opgørelse af udgifter til dagtilbud (de budgetterede bruttodriftsudgifter) efter gældende regler, hvorfor forældrebetalingen kan reguleres som følge heraf. Tilskuddet indgår ligeledes i fastsættelsen af tilskud til privatinstitutioner, jf. dagtilbudslovens § 36, samt tilskud til privat pasning, jf. dagtilbudsloven § 83. Der ændres ikke på de generelle varslingsregler for regulering af tilskud og forældrebetaling som følge af puljetildelingen. Det skal bemærkes, at tilskuddet *ikke* kan anvendes til eventuelle afledte udgifter til tilskud til pasning af egne børn, jf. dagtilbudslovens § 89.

Det er fastsat i [bekendtgørelse nr. 192 af 9. februar 2021](#), som ændret ved [bekendtgørelse nr. 20 af 11. januar 2022](#), at midler fra *Pulje til indfasning af minimumsnormeringer* og *Tilpasningspulje til minimumsnormeringer* skal indgå i fastsættelsen af kommunens tilskud og forældrenes egenbetaling.

Det er kommunalbestyrelsen, der fastsætter størrelsen på forældrenes egenbetaling for forældre med børn i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner. Forældrenes egenbetaling må højst udgøre 25 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter.

De gældende regler om opgørelsen af kommunernes bruttodriftsudgifter, forældrebetaling, tilskud til privatinstitutioner, tilskud til privat pasning mv. er beskrevet nærmere i [Dagtilbudsvejledningen \(VEJ nr. 9109 af 27/02/2015\)](#)

Endelig stilles der med puljen for 2023 ikke krav om, at tilskuddet skal anvendes ud over kommunernes vedtagne budgetter på dagtilbudsområdet.

Tilskuddet *skal* anvendes til:

- Løn- og pensionsudgifter til pædagogisk personale, som varetager en funktion i direkte tilknytning til børnene i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt puljeordninger. Lønudgiften skal svare til de faktisk afholdte lønudgifter, der kan henføres til medarbejderne, og som vil kunne dokumenteres via lønsedler og eventuel tidsregistrering.

Tilskuddet *kan* endvidere anvendes til:

- Relaterede udgifter i direkte tilknytning til det pædagogiske personale i form af overhead, så som kompetenceudvikling, it mv. De relaterede udgifter i direkte tilknytning til det pædagogiske personale må dog maksimalt udgøre 20 pct. af løn- og pensionsudgifterne. Hertil skal det bemærkes, at der er et politisk ønske om, at kommunerne anvender en mindre andel af løn- og pensionsudgifterne til relaterede udgifter, det vil sige under 20 pct.
- Eventuelle afledte udgifter til tilskud til privat pasning, jf. dagtilbudslovens § 83, og privatinstitutioner, jf. dagtilbudslovens § 36, som følge af, at tilskuddet skal indgå ved fastsættelsen af kommunens tilskud, jf. dagtilbudsloven § 31, stk. 4.
- Eventuelle afledte udgifter til regulering af søskendetilskud og fripladstilskud som følge af puljetildelingen og justering af forældrebetalingen.
- Udgifter til revision i forbindelse med regnskabsaflæggelsen (*gælder ved tilsagn om tilskud på 500.000 kr. og derover*).

Det skal bemærkes, at tilskuddet *ikke* kan anvendes til eventuelle afledte udgifter til tilskud til pasning af egne børn, jf. dagtilbudslovens § 89.

Kommunen skal udvise sparsommelighed ved forvaltningen af midlerne til indfasning af minimumsnormeringer i daginstitutioner. Dette er et generelt krav for al anvendelse af statslige tilskud.

1.4. Vilkår for tilskud

Tilskud gives under forudsætning af, at kommunen anvender midlerne, som angivet i afsnit 1.3. *Rammen for tilskud og tilskudsberettigede udgifter*.

Tilskuddet skal anvendes i perioden fra 1. januar 2023 til 31. december 2023.

1.5. Tidsplan

- Udsendelse af bevillingsbrev: Primo januar 2023.
- Anvendelsesperiode: Fra 1. januar 2023 til 31. december 2023.
- Slutrapportering: Senest 31. marts 2024.

2. Administration af tilskud og afrapportering

2.1. Udbetaling af tilskud

Udbetaling af tilskud vil ske i rater jævnt fordelt over anvendelsesperioden. Tilskuddet udbetales til den NemKonto, der er knyttet til kommunens CVR-nummer.

2.2. Redegørelse, regnskab og revision

Kommunen skal afslutningsvis aflægge regnskab og redegøre for, at midlerne er anvendt som forudsat. *Regnskabsskema: Puljerne til indfasning af minimumsnormeringer 2023* skal anvendes til formålet. Der godkendes ikke andre formater for regnskabsaflæggelsen og redegørelsen. [Skemaet kan findes på websiden uvm.dk under puljen i puljeoversigten.](#)

Redegørelse for anvendelse

Kommunen skal redegøre for, at midlerne er anvendt som forudsat, jf. afsnit 1.4 *Vilkår for tilskud*. Det påhviler alene kommunen at redegøre for anvendelsen af midlerne.

Der stilles ikke krav om anden faglig afrapportering til ministeriet i forbindelse med tilskuddet, hvilket konkret betyder, at kommunen ikke er forpligtet til at gennemføre en evaluering af faglige resultater og effekter som følge af tilskuddet.

Regnskab

Regnskabet skal aflægges efter reglerne i [bekendtgørelse nr. 513 af 16. maj 202 om regnskabsaflæggelse, rapportering og revision vedrørende Børne- og Undervisningsministeriets puljemidler m.v.](#) (puljebekendtgørelsen).

Regnskabet skal som minimum specificeres på nedennævnte kategorier og indeholde:

- De samlede løn- og pensionsudgifter til pædagogisk personale i kommunale daginstitutioner, selvejende daginstitutioner, udliciterede daginstitutioner og puljeordninger. Løn- og pensionsudgifter skal ikke specificeres pr. konkret modtagerinstitution.
- Relaterede udgifter i direkte tilknytning til det pædagogiske personale i form af overhead såsom kompetenceudvikling, it mv. Det skal af specificationen eller bemærkningerne til regnskabet fremgå, hvilke relaterede udgifter overhead dækker.
- Eventuelle afledte udgifter til tilskud til privat pasning, jf. dagtilbudslovens § 83, og privatinstitutioner, jf. dagtilbudslovens § 36, som følge af, at tilskuddet skal indgå ved fastsættelsen af kommunens tilskud, jf. dagtilbudsloven § 31, stk. 4.
- Eventuelle afledte udgifter til regulering af søskendetilskud og fripladstilskud som følge af puljetildelingen og justering af forældrebetalingen.
- Afholdte udgifter til revision (*gælder ved tilskud på 500.000 kr. og derover*).

For løn- og pensionsudgifter gælder at:

- De afholdte udgifter skal være relateret til det pædagogiske personale, som har varetaget en pædagogisk funktion i direkte tilknytning til børnene i daginstitutionerne, og skal være afholdt i overensstemmelse med afsnit 1.3. *Rammen for tilskud og tilskudsberettigede udgifter*.
- Lønudgifterne skal svare til de faktisk afholdte lønudgifter, der kan henføres til medarbejderne, og som vil kunne dokumenteres via lønsedler og eventuel tidsregistrering
- Lønudgifterne må ikke inkluderes under andre udgiftsposter. Lønniveauet må ikke være højere end det, der er aftalt i overenskomster for arbejdet på området.

Hver kommune skal aflevere ét samlet regnskab for 2023.

Der skal ikke vedlægges bilag til regnskabet. Regnskabsmaterialet skal dog kunne fremsendes hvis ministeriet beder om det. Regnskabsmaterialet skal opbevares af kommunen i fem år fra udgangen af det regnskabsår, materialet vedrører.

Revision

Der stilles krav om *revision* af regnskabet ved tilskud på 500.000 kr. eller derover, jf. § 16 i puljebekendtgørelsen. Regnskabet skal revideres i overensstemmelse med reglerne herfor i puljebekendtgørelsen. Nærmere information om regnskabsaflæggelse og revision er angivet i bevillingsbrevet til den enkelte kommune.

3. Uforbrugte midler og tilbagebetaling af tilskud

Eventuelt uforbrugte dele af det udbetalte tilskud skal tilbagebetales til Børne- og Undervisningsministeriet. Tilskud, som tilbagebetales, tilfalder statskassen.

Det vil være muligt for kommunen i 2023 at tilbagebetale en eventuel uforbrugt del af det udbetalte tilskud på baggrund af en foreløbig opgørelse, dvs. forud for den endelige opgørelse af kommunens forbrug af det udbetalte tilskud, med henblik på at begrænse tilbagebetalingens påvirkning af kommunens serviceloft i 2024.

I tilfælde, hvor kommunen ikke indsender redegørelsen for anvendelsen af tilskuddet og regnskabet som beskrevet i afsnit 2.2, eller hvor redegørelsen og regnskabet ikke godtgør, at tilskuddet er anvendt som forudsat i afsnit 1.4. *Vilkår for tilskud*, skal tilskuddet tilbagebetales helt eller delvist.

4. Har du spørgsmål?

Spørgsmål om administrationen af tilskuddet skal ske til puljeseekretariatet på puljefou@uvm.dk.

Øvrige indholdsmæssige spørgsmål om puljen kan rettes til Rikke Otkjær, tlf. 2143 4057 eller Rikke.Otkjaer@uvm.dk.

Øvrige generelle spørgsmål om regler og lovgivning på dagtilbudsområdet i relation til puljeudmøntningen kan rettes til Nikolaj Thøger Sørensen, tlf. 2014 6426 eller Nikolaj.Thoeger.Soerensen@uvm.dk.